

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, NOVEMBER 28, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Domunska Železna garda izvršuje maščevanje nad nasprotniki

bivših vladnih in policijskih uradnikov ter armadnih častnikov je bilo obsojenih na smrt in ustreljenih.

Chicago, 27. nov. — Ro- bivša ministrska predsednika Gigturu in Argetianu in več armadnih generalov. Železna garda pravi, da jih pride še več na vrsto z enakim plačilom, ki so svoje čase preganjali železno gardo.

Po eksekuciji so izkopali truplo bivšega voditelja železnih gardistov, Codreanu, ter ga položili na mrtvaški oder v neki cerkvi, odkoder ga bodo zdaj slovesno pokopali. Codreanu je bil obsojen v ječo, ker je rovaril proti državi. Na 30. novembra 1938 je on in 12 njegovih tovarišev pobegnili, toda so jih vojaki na begu ustrelili. Železni gardisti smatrajo Codreanu za mučenika in zdaj, ko so v Romuniji na vladi, se hočejo maščevati nad vsemi, ki so jih prej preganjali. Na krmlu so prišli, ko so s pomočjo Hitlerja vrgli s prestola kralja Karla, ki je pobegnil potem v Španijo. V soboto bo druga obletnica smrti njih voditelja, zato hočejo to obletnico slovesno, a krvavo praznovati.

Umorjenimi je bivši ministri predsednik Argeseanu, general Morzov, poveljnik vojaških in policijskih častnikov Belgii, dva maščevanja, ki so sodili člane železne garde za časa režima kralja Karla.

Na tej izvršitvi smrti, sta bila aretirana tudi...

CELI BODO LOVITI ONE, KI SE NE REGISTRIRALI ZA VOJAKE

Večji zastoj se pojavlja pri registriranju vojaških novincev. Tako prihaja mnogo vojakov, da se nahaja v Clevelandu, ki se niso registrirali v starosti od 18 do 35 let, ki se niso registrirali predpisane postave. Na komisije se pa pritožujejo, da registriranci ne vračajo v vojaški pol v roku petih dni, predpisano. Zopet mnogo vojakov, ki niso javili svojega nočnega doma in tako jih vprašajo, da ne morejo doseči. Oblažajo, da delajo to nalogo, da se bodo prizadeti iz vojaški službi.

Ne bo šlo tako enostavno. Tisti, ki se vedoma izognejo, in če jih dobijo, bodo kaznovani. Zveznemu državnemu sodniku. Kazen je do \$10.000 in zapor do petih let. Vojak Finn, ki je pridržen komisiji, se je obrnil na...

z raketirstvom iz svetovnih uni, pravi Komisija A.F. of L.

Orleans. — Konvencija svetovne federacije je sprejela resolucijo, ki zahteva raketirstvo v delavskih in ki nalaga izvrševalne posesti vmes, kadar ne stori svojih dolžnosti. Resolucija ne pove, kakšno naj zavzame koncil, kadar pravi raketirstvo. Resolucija svetuje unijam, naj po- skusijo disciplinarno akcijo vsakemu uradniku ali članu, ki ne izkaže nevrednega zaupanja.

Se je konvencija izrekla, da mora država v Uniji ne samo glasovnico komunika- cije, ampak tudi "agencija"

Mladi avstralski avijatičarji, ki marširajo v pristanišče, da se odpeljejo v Kanado. Tukaj bodo dobili nadaljno šolo v letalstvu, potem bodo pa odrinili v Anglijo in od tam nad Nemce. Bogve, koliko teh lepih mladih korenjakov bo še kdaj videlo svojo domovino?

Sodnik Lausche je sodil moralčno propalico

Sodnik Lausche je včeraj obsodil od enega do dvajset let ječe 51 letnega Fred Schneiderja. Porota ga je spoznala krivim, da je v svojem stanovanju na 5506 Hough Ave. zabaval šolska dekleta ter jim dajal cigarete in žganje. Pri tem je kriminalno napadel tudi neko 14 letno deklico.

Obtoženec se je zagovarjal s slaboumnostjo, toda porota ga je spoznala popolnoma odgovorne- ga za svoje dejanje. Zagovornik je zahteval novo obravnavo, toda sodnik Lausche je to zavrnil z besedami: "Obtoženec je širil strup v okolici 55. ceste in Hough Ave. in ne bi bilo pošteno od mene napram staršem, napram družbi in ne proti meni samemu, če bi mu spregledal kazni."

Nov grob v domovini

Frank Sadar iz 9527 Reno Ave. je dobil iz stare domovine žalostno vest, da mu je umrla 10. septembra v Valični vasi, fara Zagradec, mati, stara 63 let. Doma zapuščajo soproga Josipa, sinove: Josipa, Antona, Mike, Lojzeta in Stankota, tukaj v Ameriki pa sina Franka in brata Josipa Ferlin ter sestri Frances Leustig in Rose Korelec. Naj počiva v miru v rodni zemlji.

Kdo hoče piano?

Zastoj se dobi še dobro ohranjen piano pri Tino Modicu, 6025 St. Clair Ave.

Kdo je izgubil očala?

Na Stanard Ave. so se našla očala. Dobe se na 1404 E. 53rd St.

NOVI GROBOVI

Leopold Pucel

V mestni bolnišnici je premilnil znani Leopold Pucel, po domače Hostar, star 46 let. Doma je bil iz Sodražice pri Ribnici, odkoder je prišel v Cleveland pred 28 leti. Tukaj zapuščala soproga Karla, doma iz vasi Praproče pri sv. Gregorju. Pokojna je bila doma iz vasi Pozerin nad Škofjo Loko, kjer zapuščala dva brata in eno sestro ter več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 27 let ter je bila članica društva Carniola Hive, št. 493 T. M. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj iz pogrebnega zavoda Josip Zele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Naj ji bo ohranjen blag spomin, preostanim naše sožalje.

Mary Poljanec

V sredo zvečer ob šestih je po kratki in mučni bolezni premilnila na svojem domu, 1127 E. 67. St. Mary Poljanec, rojena Markel, stara 50 let. Tukaj zapuščala soproga Karla, doma iz vasi Praproče pri sv. Gregorju. Pokojna je bila doma iz vasi Pozerin nad Škofjo Loko, kjer zapuščala dva brata in eno sestro ter več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 27 let ter je bila članica društva Carniola Hive, št. 493 T. M. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj iz pogrebnega zavoda Josip Zele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Naj ji bo ohranjen blag spomin, preostanim naše sožalje.

Lovci se odpravljajo

V ponedeljek se prične lovski sezona na srnjake v zasedni državi Pennsylvaniji. Jutri odpotujejo kot predstraže (da bodo srnjake privezali) Tone Baraga, Jože Birk in Matt Susel. Mnogo drugih odide v soboto in nedeljo. Želimo jim vso srečo.

Samo s pomočjo U.S. bo Anglija zmagala

Včeraj je imel v Clevelandski trgovski zbornici govor član angleške nakupovalne komisije, Sir Louis Beale, ki je izjavil, da Anglija lahko premaga Hitlerja samo s pomočjo Zed. držav. V glavnem je Mr. Beale poudarjal, da Anglija predvsem potrebuje letala, topove in ladje, ker Anglija danes izgubi več ladij, kot jih more zgraditi. Nemško bojno silo upajo Angleži premagati z blokado. Sedanja vojna bo dobljena samo v tovarnah in ladjedelnih.

Poudarjal je, da bodo Zed. države po vojni zalagale ves svet z važnimi industrijskimi produkti in Anglija bo vedno stala ob strani Zed. držav za demokratski način trgovanja.

"To ni vojna za državne meje," je rekel Sir Beale, "ampak je vojna proti zlu, svoboda proti sužnosti, civilizacija proti barbarizmu."

82 let star, je 41 let že v ječi

Omaha, Neb. — Thomas Ritchie, star 82 let, ki je preživel polovico svojega življenja za omrežjem, je danes zopet tam s trdnim upanjem, da se mu vrata na svobodo ne bodo nikdar več odprla. Obsojen je bil na eno leto ječe, ker je vlomil v neko hišo. Povedal je, da je prišel iz ječe šele pred 14 dnevi in da je bil v svojem življenju že v devetih jetnišnicah, dveh prisilnih delavnicah in 16 mestnih ječah, vsega skupaj 41 let za omrežjem. Upa, je rekel, da bo zdaj obsedel za vselej.

Anglija pričakuje odrešenja od Zed. držav

London, 27. nov. — Angleži, ki se zavedajo, da ne morejo ustaviti neprestanega bombardiranja nemških bombnikov, gledajo vedno z večjim pričakovanjem za pomoč iz Zed. držav, da se rešijo Nemca. Angleži se zavedajo, da imajo dovolj vojaštva, toda nujno potrebujejo orožja, letal, tankov in več ladij. To morajo dobiti, če se hočejo bojevati z Nemci na enakih pogojih.

Anglija je še vedno gospodarka na morju, toda potrebuje pomoči iz Amerike, da to oblast obdrži. Ako ne dobi še več rusilcev iz Amerike poleg prvih 50, bo angleško brodogradništvo...

manjše, ker ga Nemci neprestano potaplja.

Neutralski opazovalci so mnenja, da ima Anglija težke čase, najbolj temne od časa, ko je angleška armada ušla iz Belgije in je nemška armada gledala za njo preko Rokavskega preliva, ki je samo 22 milj širok, pa ni mogla za njimi.

Angleži priznajo, da bo letošnja zima ena najhujših, kar so jih še doživeli. Nemci so zdaj začeli z nove vrste napadanjem. Izbera si kako podeželsko mesto in ga temeljito obsujejo z bombami. Potem pa zopet drugo. Ljudje na deželi so začeli...

godrnjati, da vlada varje samo London, ki zadnje čase primeroma malo trpi od nemških bomb, a mesta po deželi so skoro brez obrambe.

Ljudje so začeli tudi že godrnjati nad svojimi diplomati, ker jih Hitler prehitel vsepovsod. Časopisje je že začelo pisati, naj odstopi tujezemski minister Halifax.

Ljudje v Londonu imajo še pogum, čeprav so zmučeni. Skri- vališča so nezadostna in v zdravstvenih ozirih zelo pomanjkljiva. Večja nevarnost je zdaj radi kake epidemije, kot je pa nevarnost od bomb.

Angleži so lovili italijansko brodogradništvo po Sredozemskem morju

Angleški bombniki so sinoči ponovno bombardirali Turin v Italiji, kjer so napravili mnogo več škode kot zadnjo soboto.

London, 27. nov. — Angleško bojno brodogradništvo v Sredozemlju se je spoprijelo z italijanskimi na veliko daljavo. Italijani so se naglo obrnili in s polno paro odpluli v varno zavetje. Angleži so jih zasledovali, toda jih niso mogli dohiteti, trdi poročilo mornariškega ministrstva.

Poročilo pripoveduje, da so angleške ladje naletele na dve italijanski bojni ladji, kateri je spremljal kordon križark in rušilcev. Zagledali so jih malo predpoldnem. Kakor hitro so Italijani zagledali Angleže, so spremenili smer in odhiteli na-

zaj proti obrežju. Angleži so jih zasledovali in spotoma streljali nanje, toda ker je bila razdalja prevelika, niso zadel.

Sinoči so poleteli angleški bombniki na Turin, kjer so zaneli požare v vladnem arzenalu. Bombe so napravile v Turinu mnogo več škode, kot pa zadnjo soboto.

Iz Rima priznavajo ta napad in tudi priznavajo, da so bombe poškodovale več poslopij v sredini mesta in v predmestjih. Tu di nekaj ljudi je bilo ubitih, trdi poročilo.

Iz bojov v Albaniji

Atene, 27. nov. — Na južni fronti v Albaniji so dobili Italijani ojačenja in se nekoliko bolj upirajo, toda na srednji in severni fronti se pa Italijani še vedno umikujejo. Iz Italije je prišlo tudi veliko število bojnih letal, ki naj bi zadržala napredujoče Grke. Umikajoča italijanska armada zapuščala za seboj silno veliko vojnega materiala.

Grška in angleška letala so danes bombardirala albansko pristanišče Valona, kamor Italija dovažala potrebščine za armado v Albaniji. Letalci poročajo, da so bombe zadele tam veliko ladij, ki se je začela takoj potapljati. Bombe so zadele tudi pomole in poslopja na zrakovnem pristanu.

Grško vrhovno poveljstvo poroča, da je bilo med plenom v Koritzi tudi šest italijanskih bojnih letal, ki jih je sovražnik "pozabil" vzeti s seboj.

Iz jugoslovanskega obmejne- ga mesta Ohride se poroča, da se je vršila danes bitka pri reki Cerroviji. To je osem milj južno od Pograda, ki mora biti potem- takem še vedno v italijanskih rokah. Toda Italijani selijo iz mesta vojne potrebščine, ker se da so bombe zadele tam veliko ladij, ki se je začela takoj potapljati.

Predsednik Roosevelt že pripravlja zaposlitev za čas, ko ne bo več dela pri oboroževanju

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je odredil, da se bo ustavilo vsa javna dela, ki jih plačuje federalna vlada in ki niso v zvezi z obrambenim načrtom. Civilni javni projekti bodo položeni na polico do tistega časa, ko bo nastal svetovni mir in ko se ne bo več izdelovalo orožja in municije.

Ko bo vojna industrija ponahal z delom in bodo delavci od-

slovljeni, se jih bo zopet delo na ta javna dela. S tem je Roosevelt pokazal, da bo vlada ostala še mnogo let delodajalka. Za prihodnji letni proračun je ukazal predsednik kar največ znižati stroške v vseh federalnih uradih. Kljub temu se pričakuje, da bo znanstveni proračun najmanj petnajst milijonov dolarjev. Od tega bo šlo osem milijonov za armado in mornarico.

TAKE PIKETNE STRAŽE PA ŠE NE!

Hollywood, Cal. — Pred nekimi filmskimi podjetjem piketira igralka Gerta Rozan, ki je prišla iz Avstrije. Nastopiti bi imela v neki sliki, toda vodstvo je njeno vlogo v zadnjem trenutku črtalo. To se je pa lepi igralki zdelo zamalo in pa krivično. Zato je zagrozila, da bo piketirala podjetje in sicer na ta način, da bo...

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Strabane, Pa. — Pokojni Jos. pet hčera. Šuštersič, je podlegel poškod- bam pri delu v premovalniku. Star je bil 61 let in doma v Babi- nega polja pri Rakeku. V Ame- riki zapuščala žena, tri sinove, štiri hčere, brata in sestro, v sta- rem kraju pa brata in sestro. — Andrej Laharnar se nahaja v bolnišnici v Canonsburgu, kjer ga čaka operacija. — V Pitts- burghu je umrl John Marvin, star 66 let in rojen v Vinici v Beli Krajini. Bil je bivši gl. od- bornik KSKJ in zapuščala žena in...

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue

Published daily except Sundays and Holidays

Cleveland, Ohio

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

No. 279

Thurs., Nov. 28, 1940

Logična izravnavna dolga

V času, ko so dale Zed. države Angliji 50 rušilcev in dobile za to v zameno dovoljenje, da smejo zgraditi na raznih angleških otokih pomorska in zrakoplovna pristanišča, smo bili mnenja, da to za Ameriko ni bila posebno dobra kupčija. Rekli smo, da bi imela Anglija lepo priliko, da odplača Zed. državam svoj ogromni dolg, na katerega ne plačuje niti obresti. Dolg bi odplačala na ta način, če bi nam dala v last nekaj svojih otokov ob ameriškem obrežju, ki jih itak ne potrebuje, a za Zed. države bi bili ti otoki velike vrednosti, kar se tiče obrambe našega obrežja.

Anglija nam je dala v zameno za rušilce dovoljenje, da smemo postaviti na teh otokih, na svoje stroške seveda, pomorska in zrakoplovna pristanišča. S temi naj bi branili ameriško obrežje, če bi ga skušali napasti sovražnik. Razume se, da s tem ne branimo samo svojega obrežja, ampak branimo obenem tudi te angleške otoke. In če jih že branimo in damo Angliji za ta privilegij še svoje bojne ladje, bi bilo pametneje, če te otoke enostavno kupimo. V slučaju napada jih Anglija itak ne more braniti in če jih že mi branimo, zakaj bi ne branili svoje zemlje?

Tako smo takrat napisali svoje misli, ne da bi naše misli kaj spremenile položaja, razen morda, da so te naše misli pogrele "velike diplomate" vzhodno od naših vrat, ki so zavjale na prvi strani z debelim tiskom, da držimo s Hitlerjem. I menda ja!

Da niso bile naše misli tako zelo trapaste, ko smo pisali za koristi naše nove domovine, svedoči predvčerajšnji članek v Cleveland Pressu, ki se peča s približno enakimi idejami nekega Armanda Hamerja iz New Yorka, ki tudi razklada in svetuje, naj bi Anglija dala Zed. državam nekaj svojih otokov ob ameriški obali na račun svojega starega vojnege dolga.

Mr. Hammer pravi, da so Zed. države leta 1917 plačale Dansk \$25,000,000 za Virginske otoke, ki merijo 133 štirjakihi milij površine.

"Če vzamemo," piše Mr. Hammer, "da bi Zed. države mogle kupiti angleške otoke v Zahodni Indiji, Falkland otočje (v bližini Argentine) in angleške Hondure, skupno 25,729 štirjakihi milij površine, na bazi \$25,000,000, ki so jih plačale za 133 štirjakihi milij površine na Virginskih otokih, bi bila kupna cena za gori omenjeno otočje \$4,825,000,000."

V tej kupčiji, če bi prišlo do nje, pa bi ne bila vključena angleška Guiana z 89,500 štirjakihi milij površine, ki bi bila vredna po gornji vrednostni bazi \$16,750,000,000.

Potem pa vzame Mr. Hammer v obzir angleški vojni dolg Zed. državam, ki presega \$5,000,000,000. Ako bi pa dovolili Angliji iste pogoje, kot smo jih dali Italiji pred 15 leti za končno poravnano dolga, bi bil znašal dolg Anglije, kot je obstojal leta 1925, samo \$204,000,000. In če dodamo do letos obresti po 3 in pol odstotka, bi znašal ta dolg malenkostno (za Anglijo) vsoto \$311,000,000.

Če smo dovolili Italiji za končno poravnano dolga tako lepe pogoje, bi jih gotovo tudi Angliji. Saj lahko računamo na to, da je nekaj boljše kot nič, ker razvida ni, da bi dobili vsah pet milijonov in k temu še vedno rastoče obresti. Anglija bi morala z obema rokama zagrabiti to ponudbo. S tem bi se rešila svojega starega vojnege dolga, Zed. države bi pa dobile nekaj otokov ob svojem obrežju, ki so za Ameriko v obrambnem smislu bolj važni kot za Anglijo.

Pri tem je pa še nekaj drugega, ki bi morala Anglija upoštevati. Kot trdijo angleški državniki, je Anglija na koncu s svojimi financami. Doda je kupovala vse potrebščine v Ameriki za gotov denar. To ukazuje naša postava, ki ne dovoli kredita nobeni državi, ki je zaostala s plačilom vojnege dolga. Ne verjamemo, da bi ameriški kongres odpravil to postavbo na ljubo Angliji. Če bi nam pa Anglija prodala nekaj svojih otokov, bi dobila nekaj lepe gotovine, obenem bi imela pa zopet nove kredite tukaj.

Nekaj otokov ob zapadni hemisferi, kot je Bermuda, Bahamsko otočje, Jamaica, Trinidad, bi bili zelo pripravi za Zed. države. Če že moramo imeti tam svojo stražo, naj bi stražili svojo zemljo, ne pa angleško. In če smo res en narod, angleško govoreči narod, ki imamo skupne interese na Atlantiku, potem Anglija prav tako malo potrebuje otoke ob našem otočju, kot bi jih mi ob Angliji. Ti otoki nimajo nobenega pomena za Anglijo, ker so predstraža samo za ameriško obrežje.

Saj mi ne zahtevamo bogve kak velik kos angleškega imperija. Čemu nam pa bo! Toda če smo pripravljeni dati vsjo pomoč Angliji, da se reši in obstane, potem bi tudi Anglija lahko nekaj dala nam, česar pa niti ne zahtevamo zastoni, ampak smo pripravljeni pošteno plačati za vsako ped zemlje. Veliko smo že dali Angliji v tej vojni, pa še več bomo dali in smo tudi pripravljeni dati, ker edino z našo pomočjo se bo ubranila evropskih nacijs in fašistov. Dali ji bomo še več letal, dali ji bomo še več ladij, dali morda, kdo ve, tudi vojske, če bo sila velika. Torej naj bi Anglija tudi enkrat nekaj dala, ki bi bilo v korist Zed. državam.

Anglija bo vprašala za nove kredite ameriški kongres. Če ne prej pa v prihodnjem zasedanju. Takrat naj bi bil naš kongres malo bolj gospodarski in naj gleda tudi za korist naše dežele. Da ne bomo vedno slišali samo: daj, daj in daj!

BESEDA IZ NARODA

Lovci, pridite plesat!

James City, Pa. — Lovska sezona se nam kaj hitro približuje. Letos bo odprto za srne in srnjake, kar bo kateri hotel, seveda samo enega srnjaka ali srno. Prepričan pa sem, da kar je dobrih lovcov, bodo prve dni samo srnjake imeli na piki, potem zadnje dni bodo pa tudi srne dobre.

Srne je več kot zajcev v tej okolici. Morda mi kdo tega ne bo verjel, pa je resnica. Ko grem na lov za zajci, prehodim po 5 do 6 milj predno kakšnega vidim. Srne pridejo pa kar v naselbino. Zadnje soboto je hodil po mestu Kane lep srnjak, imel je štiri odrastke. Ko si je po mestu vse dobro ogledal je šel v park in potem jo je ubral zopet nazaj v gozd.

Pred dobrim tednom sem pa poslušal pogovor žensk. Bile so mnenja, da bi bilo dobro privedi eno plesno zabavo. "Pa kdaj pa bi to napravile?" vpraša ena. Brž se oglasi druga in pravi: "V soboto 30. novembra bo najboljši pripravno in morda bodo prišli tudi 'jagri' kaj pogledat k nam."

Torej pri tem je ostalo in sedaj veste, da bo pri nas v soboto 30. novembra plesna zabava in če se bo kateri izmed naših jagrov nahajal v soboto v tej okolici, naj pride še na naš ples. Za godbo bo skrbel dobro poznani Jankovičev orkester iz Clevelanda. Rečem vam, da bom šel tudi jaz plesat, čeprav imam svoje vrste revmatizem.

Jos. Skerl,
Box 113, James City, Pa.

Odšel je zopet pionir

Padel je zopet en hrast. Josip Opalek zaslužen pionir. Priprost in pohleven mož, toda značajan kakor je malo takih tako odločnih in v veri trdnih korenin.

Ni dovolj, da je bilo napisano, da je umrl in odkod je bil dom in drugo. Tak, ki je nad 45 let ledino oral in neprenehoma delal pošteno in iskreno za ognjišče in družino ter naselbino, je zaslužil, da se za par minut ustavimo v njegovi hiši in da pregledamo vsaj deloma njegov življenjski zapis, mogoče da bomo našli kaj koristnih naukov za sebe in poznejšo generacijo.

Nerad delam izjeme v popisih, toda naša pravičnost zahteva in pravi, da smo dolžni dati vsakemu, kar mu gre in mu dolgujemo. Da je naša naselbina to kar je, se mora prištevat v zaslugu takih pionirjev; brez teh bi tega ne imeli s čemer se ponasamo. Za to ni nič več kot prav, da se pomudimo pri enem in drugemu vsaj na kratko, in da izrazimo naše priznanje vsaj tem, ki za njimi žalujejo v njih tolažbo.

Blagopokojni pionir Joseph Opalek nikakor ni bil javni mož in poznan v javnosti. Toliko bolj je pa bil iskren družinski oče. Pri tem je bil pa veren in neomajen mož. Vsa ve o njem povedati tole: "Bil je tih in krotak, potrpečljiv in vsakemu prijazen in vedno dobre volje." To so lepe čednosti, kakršnih nimajo mnogi. Glavna od teh čednosti bo vera, v kateri ali iz katere vedno prihaja tudi značaj. Človek, ki ima vero v Boga in skuša živeti po veri, je različen od onega, kateri se za vero in versko življenje ne zmeni. Iz tega prihaja tudi razlika v hišah in v ravnanju, v delih in zadržanju.

Sv. pismo pravi, da se dvema gospodoma ne more služiti. Z drugo besedo bi se reklo, da se ne more dvostransko živeti. Lahko se oklene vere in tako živi, ali pa si odpadnik: "mr-

zel ali gorak," oče Opalek se je tega izreka zavedal in bil je mož, korenina ali steber verskega prepričanja, ki je bil kakor hrast. Njemu ni bilo zadosti samo trditi to, on je bil tak v dejanju in sicer ves čas.

Da pa to ni lahko in da zato zasluži še toliko več priznanja, naj na kratko pogledamo, kako in zakaj? Mi vemo, da je biti mož verskega prepričanja po žrtvovalna zadeva. V ta namen je treba primerno živeti, se zadrževati in pri tem pa tudi podpirati in dajati od svojega tišto, ki bi sam potreboval. Kdor torej to vrši, je vreden priznanja in časti biti imenovan praktičen katoličan. To je pa tudi največja čast pa tudi največje odlikovanje. Kdor je pravi katoliški mož ali žena, je vsak vreden takega priznanja. Za to mu naj veljajo te vrstice za slovo njemu, ostalim pa, ki so z njim delili vesele in težke ure, pa naj jim bo v tolažbo ter v pogum ga posnemati.

Poglejmo še malo bolj globlje v življenje takih pionirjev. Dandanes kar ne gre nekaterim v glavo, da so morali naši pionirji v življenju toliko preiskusiti v požrtvovalnosti. Sploh ne morejo razumeti zakaj. Mladina pravi, da so bili njih dedje in matere nespametni, da jim ni bilo potreba tako skrbeti in delati, da naj bi živeli brezskrbno kakor živi mladina dandanes. Mladi ljudje pripovedovanju svojih očetov in mater sploh verjeti ne morejo, da so sploh mogli vse to prenesti.

Temu bodi v odgovor tole: Res je težko verjeti, toda res je pa bilo to, kar se v popisu pionirjev pripoveduje in opisuje. Le eno je, ki je omogočilo tem pionirjem, da so prenesli in toliko doprinesli na tem svetu in tukaj v novi domovini. To je bila njih vera v Boga. Brez te ne bi uspeli, ne bi daleč prišli. V zaupanju na Boga in v globoki veri, da je vse to njim namenjeno in da si s tem, če to doprineso in voljno potpre, da bo z njimi božji blagoslov. V tem se ni še nikdo varal in ni bil še nikdo nikdar osramočen, kdor je v veri zaupal v Boga.

Pionirski Opalekov par je bil vse življenje skromen. Oba sta dospela v Ameriko skupaj, oba verna in delavna, poštena in iskrena po vzgledu njih prednikov. Dospela sta v Ameriko v tistih časih stisk in bede v Ameriki. Kot taka nista nikoli obupavala, kaj bo—zaupala sta v Boga. Nikakor niso bile zanje lahke ure in leta. Zaslužka malo ali nič, ali zelo poredko. Vendar nista obupovala, kakor dandanes v modernih dneh mladi pari, ki ne zaupajo ne sebi, ne Bogu in nikomur drugemu, nego dolarju. Če pa imajo dolar, pa za ta dolar udobno žive, otrokom pa življenja ne privoščijo.

Pri Opalkovih je bilo rojenih 10 otrok. Od teh žive še samo trije odlični sinovi, kateri ljubijo in spoštujejo svoje starše, ker se zavedajo, da so jim isti dali življenje in da so jih isti izobrazili in vzgojili v veri, da vedo, kaj je dobro ali kaj je slabo. Tudi nesreča je pogledala v hišo Opalekov. Katastrofalni požar ljudske šole je zahteval življenje dveh njihovih hčera. To je bil hud udarec zanje. Toda kaj naredi veren človek; kaj je naredil Job, ko mu je Bog za njegove preizkušnje pustil vse pokončati in uničiti? Rekel je: "Bog je dal in Bog je vzel vse moje bogastvo, naj bo hvaljeno Njegovo ime." Edina tolažba zanje v tem slučaju je bila njuna vera, katere obeta vsakemu katoličanu življenje po smrti.

Tolažila sta se s tem, da sta preskrbela otrokom sv. zakramente, sv. krst, ki je ključ nebeških vrat. Vera jim daje upanje, da se bosta s svojimi hčerkami še srečala v srečni večnosti. Če bi vere ne bilo, bi v takih slučajih ne moglo biti tolažbe.

Zadnja leta je rajni oče Opalek tudi v bolezni veliko trpel. Kdo drugi bi ga mogel v tem položaju tolažiti in mu dajati upanje, kakor vera v Boga, v kateri vidi plačilo po smrti. Prileten človek mora vendar vedeti, da mora umreti, ker preko starosti ne more živeti na svetu. Kako srečen in bogat je, kdor si je vero ohranil in po veri živi.

Mi iz srca priznavamo in odobravamo tako pionirsko življenje naših mož, ki so ledino orali za naselbino. Če bi ne bilo teh, bi danes ne stale mogočne cerkve in šole in ne narodni domovi. Ti so, ki so ledino orali in sejali dobre lastnosti njihovih lepih in dobrih navad: varčnosti in previdnega gospodarstva. Sicer so bili tihi in skromni, v srcu so pa bili kakor stebri neomajani v verskem prepričanju. Nikomur niso ostali dolžni; nikomur vsiljevali modernih novosti, učili pa so svoje otroke biti poštene in verni. Družinam so ustanovili prijazne domove in zapustili jim lepe vzgled. Slednjič so se tako, kakor so lepo živeli z njimi v ljubezni tudi od njih poslovili.

Sinovi in hčere teh ne bodo nikoli pozabili, ker jih radi pravičnosti niti ne morejo. Vse drugače je drugod, kjer ni bilo življenje po veri in vere v hiši. Skromna je bila družina, toda pogreb je bil velik, mož je javno malo poznan, toda v srcih dobrih ljudi je bil čislán, to je pokazal pogreb. V javnosti ga niso videli v hrupnih družbah, toda vedeli so za njegov dom in za družino. Taki so nam pionirji. Kakor je živel, tako je umrl. Smrt je pripeljala njegove prijatelje skupaj, da so ga spremili, veliko jih je prišlo in sočustvovali so z družino, ki zasluži radi medsebojne ljubezni naše sočustvovanje.

Takim pionirjem ohranimo blag spomin in do takih družin ohranimo spoštovanje, pa bo slovenski narod še dolgo živel med vsemi narodi v Ameriki! N. N., družine prijatelji.

Plesna veselica društva Loška dolina

Drum, drum, drum, tum, tum. Drum, drum, drum, tum, tum.

Tako se je glasilo, slavni ložki boben od še bolj slavnega loškega sluga, v uradni uniformi z resnim uradnim obrazom, kadar je bilo treba Ložanom ali celi Loški dolini kaj zelo pomembnega sporočiti. Recimo, da se je kakšna zelo velika gospoda iz Ljubljane ali celo iz Dunaja pripeljala v Lož ali skozi Lož, da so se Ložanje malo bolj praznično oblekli, ter da so gnoj pred hlevi ob glavni cesti z deskami pokrili. Pa tudi, preden so primarširali vojaki skozi Lož, da so vedle ženske pripravile velike škafe vode ob glavni cesti. Nekateri tudi velike hlebece kruha narezanega. Kadar so kakega starega reveža pripeljali iz tujine, ki je bil mogoče rojen v Ložu, in to Ložanom v usmiljenje ter sploh vse važne novice so šle skozi boben.

Ravno tako bi se lahko sedaj glasilo boben: drum, drum, ko bo društvo Loška dolina privedlo veliko plesno veselico v soboto večer, 30. novembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Kdor se je udeleževal prejšnjih veselice Ložanov, bo gotovo prišel. Vabimo pa tudi druge prijatelje res pravih veselice.

Društvo Loška dolina je poznano v naselbini. Ima mladino,

ski odsek ter pevski zbor. Torej petja ne bo manjkalo, naj si bo uradno ali privatno, okrog miz v prizidku. V avditoriju se bo vrtilo staro in mlado ob zvokih Johnny Pecon orkestra. Preskrbljeno bo za želodce in grla kot znajo samo Ložanje. Vstopnina je samo 30 centov.

Članstvo društva Loška dolina prijazno vabi celokupno občinstvo, da poseti to prireditev; nobenemu ne bo žal.

Ložan, Matt Zabukovec.

Gostilna prijatelj

V vsakem mestu v starem kraju je bila v enem ali drugem mestu gostilna, kjer so se zbirali prijatelji, znanci, ljudje enakega roko delstva, pisatelji itd. Ponekod je bilo teh večje število. Pred prohibicijo smo imeli tudi v Clevelandu par takih. Vsakdo, ki gre nazaj v predvojni čas, sebo nehoti spomnil, da so se slovenska inteligenca in kulturni delavci zbirali pri Birkovih na St. Clairju; oni, ki so se zanimali za politiko in domači prijateljski pogovor, so se zbrali največkrat ob sobotah pri Jožetu Kalanu. Vse se je pa končalo s tem, da smo včasih bili v obeh lokalih na en večer in skončali pri Šornu.

Na St. Clairju danes menda kaj takega ni, ali je pomanjkljivost v mojih informacijah. V Collinwoodu smo tak domači lokal pogrešali dolgo let. V Delavskem domu je včasih zaiskreno, ampak bila je le slučajnost večera. Obeta se pa, da zna postati znan skromen lokal, katerega sta prevzela Hribarjeva zraven poznanege cvetličarja Jelerčiča na Waterloo Road. Začelo se je dobro, in ako se bodo skupine posameznih kulturnih organizacij še bolj oprijete te domače, preproste gostilne, tedaj bo to nekaj glavni stan, kraj, kjer se bo dalo v prijazni družbi marsikaj dobrega zopet skuhati.

Pri Birkovih ni bila sama pičaja—nasprotno, kar se je gibalo na kulturnem polju, je dostikrat zadobilo navdušenje tistega krožka! Vsa stvar je bila nepriljudna, slučajna in vezalo je tudi ljudi samo eno—skupni kulturni interesi.

Človek bi res rad videl, da kadar hoče malo politizirati, malo več razmotrivanja o našem kulturnem delu, da bi imel kar pripravljen prostor, kjer je dobrodošel kadarkoli. Pri Hribarjevih bo vse to in ako znamenja ne varajo, bomo imeli tam svoj koticček za svoje dobre načrte in namene.

V soboto, 30. novembra bo velika domača odprtja. Zberimo se in dajmo trdno podlago vsemu, kar sem gori navedel. Rezervirajmo večer za Hribarjeve pri Jelerčiču!

Joseph A. Siskovich.

Kako nastane pisava

Nastanek novih pisav po primitivnih narodih, ki so bili kdaj v stikih z višjimi kulturami, se dogaja sem in tja tudi še v sedanjih dneh. Vendar so primeri, o katerih kaj vemo, jako redki in vesti o tem so zelo pomanjkljive. En sam tak primer je res natančno znan. To se je zgodilo pri Eskimih v pokrajini ob reki Kuskokvin v južnozahodni Aljaski, kamor so misijonarji najprej prišli sicer l. 1885. Domačini so kot pomočniki vstopili v njihovo službo in so si za zapisovanje bibličnih zgodb, izmišljali posebno pisavo, ki je bila povzročena po pisavi belokotčev, ki pa temelji tudi na domači podlagi in splošno predstavlja samostojno in svojstveno tvorbo. Zapiski o tej pisavi so označeni v posebnih listinah, kjer je moč razvoj pisave zasledovati od prvotne pisave v podobah pa do popolne pisave. Opazovanja so olajšana po tem, da se isto besedilo večkrat ponavlja, pa je zapisano od različnih pis-

cev in v različnih razvojnih oblikah. Bogata snov kaže podobnosti z egiptovsko pisavo in razvojem abecede in je zato jako poučna za splošno zgodovino o pisavah.

IZ DOMOVINE

—Izvozna dovoljenja za drvo obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnateljstva za zunanjo trgovino pri izvozu drv za zunanjo vo. Izvoz je možen samo z izvoznim potrdilom ravnateljstva. Prispevek za izdajanje dovoljenj znaša 500 din za vagon (10 točkov). V to svrhu se morajo v bodoči obrabati izvozniki na ravnanjskega ministra je uvedena kontrola ravnatelj

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

Nekaj jih je še jezdilo za me, tudi Herkul je bil med njimi. Mormona pa ni bilo poleg. Sem se čez nekaj časa spet vrnil, sem videl še samo Herkul, drugi so se vrnili, v skrivališču je bil za mene, "slab jez" sem bil."

Ni me smel dohiteti. Še bolj me pognal konja in ko sem čez pet minut pogledal, tudi Herkul ni bilo več videti. Razjarsen, odstranil pesek izpod nog, ter odjezdil dalje proti jugu, kjer sem sodil da leži pesek.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Prav za prav nisem jezdil v smer samo zato, da bi obvestil svet o izseljencih, ampak tudi da bi si kupil drugo obleko. Moja platnena obleka ni bila dovolj. Kupil sem si jo v New Yorku, ker ni bilo druge, ki jim platnena obleka ni bila dovolj. In svetla obleka za zimo, ki jo sem si jo kupil v New Yorku.

Mesto zlatih mošej

Bagdad, mesto zlatih mošej, mesto, ki nam zbujajo mladosne sanje na mesta v pripovedkah iz "Tisoč in ene noči." Mirna in sanjava vidimo v mislih pred seboj ta mesta iz orientalskega pravljničnega sveta. Šumna in plehka so ta mesta v resnici. Prvi vtis razočara. Na mah vidiš podrte in zrušene vse mladosne predstave. Od koder koli prideš v Bagdad, povsod naletiš na šumno, trgovsko, neskončno dolgo, za današnji promet preozko glavno ulico Ar-Rašid Street. Grde, staromodne, zamazane hiše z zarjavimi ograjami na balkonih jo kvarijo. Glas prasketajočih gramofonov in preglasnih radio aparatov se meša z neprenehnim tuljenjem avtomobilov. Po njej vrvi mešanica narodov, plemen, ver, zahodnih in azijskih oblek, ponujajočih se fижakarjev, beračev, pouličnih trgovcev in kričočih prodajalcev časopisov. Če končno vendar prideš v hotel, se kmalu za teboj naenkrat pojavi v sobi mož, ki se ti predstavi kot "Gazi the bar-man" in ti priporoči svoj koktajl, imaš zadnje vtis, da si v Največji nočni na svetu. Sami Gazi, Arabci, Judje, Kaldejci, kristjani, Asirci, Indijci, Belorusi in Evropejci, star pokrit bazar, avtomobilske hupe, prah, zastrte gospe in dolga vrsta vsiljivih vodnikov po mestu v njihovih pisanih uniformah spadajo v to mesto kot blatnozeleni valovi širokega Tigrisa, ki radovoljno sprejema vso mestno zamazanost in nesnago ter jo odnaša.

Vendar pa najdeš kmalu tudi v tem vrvečem mestu oblast, ki loči dovoljeno od nedovoljene in tudi slabotnemu pusti pravico do življenja. Tam vidiš prometnega policaja, ki je zaupljiv, strog, gibčen in dostopen, če ga prosi za pojasnilo ali čaka na prehod preko ulice stari gospa, otrok, slepi berač ali trop gosi. Kdor ne more prav pozabiti pravljničnega sveta, naj gre samo v bar h Gaziju na koktajl, pa bo zvedel, kaj se na tem hem govori o visokih osebnostih v mestu, življenjsko zgodbo preganega turškega modrijana, ki stanuje v hotelu, točen opis čudovitega nakita neke ruske princese, ki je pravkar šla mimo in naslov njegove blaženosti patriarha Kaldejcev. Le o svojem prejšnjem konkurentu Gazi trdovratno molči. Za to zgodbo moraš kje drugje poizvedovati. Ime mu je bilo Satan. Tudi on je mešal koktajl in prodajal viski. Le nižje cene je imel in večje kozarce. Tako se je zgodilo, da je število Satanovih gostov vedno naraščalo, Gazijevi gostje pa so bili od dne do dne redkejši. Mesto je bilo premajhno za oboje, eden je moral iti. Ker sta bila oba kristjana in oba ovčiji patriarha Kaldejcev, je ta odločil spor in je poslal Satana, ki je imel manjšo rodbino, nekam v Bejrut. Gazi pa je moral, tako se glasi zgodba dalje, prispevati svoj kamenček za prodajalnice svojega prejšnjega konkurenta, ki je rastla in je dosegla velik ugled.

Poleg tega starega, omamljajočega in sam dobiček iščočega Bagdada so še drugi mestni deli s prebivalstvom, ki navdušeno pomaga pri gradnji novega mesta. Pelji se v zunanje četrti mesta, pa boš videl moderne hiše z velikimi okni in vrtovi, zdrava stanovanja in snažne ulice. Obišči še šole, bolnišnice, vojašnice, vojaška letališča. Tam vidiš delo, ki ga opravlja nov rod. Ta novi Bagdad ima otroški vrtec, vzgaja mlada dekleta, katerih stare matere še v haremskih sede, za domačo obrt, domače učiteljice, s športom in vojaškimi vajami vzgaja zdrav naraščaj. Po vojaških predavalnicah in po vojaških vežbališčih ne delajo z nič manjšo vnemo kot v kaki evropski državi. Mladi letalski oficirji so prav tako brihtni piloti, kot znajo biti ljubezni v gostoljubni družbi. Ponosno povabijo kakega tujega poročevalca na polet

preko mesta, ki je doživelo v toku stoletij že toliko sprememb, kakor tudi preko zgodovinskih oaz ali zelenic, ki leže razpršene daleč okrog mesta.

Bagdad je prastaro mesto. V današnji zgodovinski veličini pa je zaslovel šele v osmem stoletju našega časovnega štetja. Perzijsko in turško gospostvo, kateri sta najdalje trajali, sta že v arhitektonski podobi mesta in marsikaterih drugih stvarih še danes razločno vidi. Mladi rod, ki je že samostojen, le nerad misli na neslavne čase tujega gospostva. Leta 1915 je zasedel Bagdad z angleško-indijskimi četami general Maude. Njemu v čast so postavili spomenik in hotel. Kmalu nato je prenesel svoj sedež v Bagdad sir Percy Cox, zelo dober upravnik, ki je bil visoki komisar mandatne komisije Zveze narodov, dokler ni končno leta 1932 dosegla nova kraljevina svojo samostojnost pod kraljev Fejsalom I. Bagdad je postal prestolnica nove kraljevine. Oblaki burne preteklosti so se razpršili. Narodna zavest je stalno poganjala in že se kažejo znaki, da bo postalo pravično mesto naših mladosnih sanj veliko kulturno in politično središče na vzhodu.

Zgodovina kolesa

Poleg modernih motornih koles, ki drvijo nad 100 milj na uro, se nam zdi navadno kolo kar nekam zastarelo in nepraktično. Kljub dejstvu, da se vsa druga prometna sredstva iz dneva v dan izpopolnjujejo, pa je ostalo kolo še danes, posebno pri mladini, zelo priljubljeno.

Ni točno znano, kdo je prvi poskušal izdelati vozilo na dveh kolesih in to tako, da bi bili kolesi postavljeni drug za drugim, znano pa je, da so uporabljali ljudje že v najstarejših časih vozila z enim kolesom. Razumljivo, da takih "monoklistov" človek ni srečeval po cestah na vsak korak, kakor danes kolesarje, bili pa so nekateri takšni večaki, ki so znali ob-

držati ravnotežje na enem kolesu in premeril na njem tudi večje razdalje.

Stari kronisti trdijo, da so bili med Rimljani na cirkuških prireditvah ljudje, ki so se znali voziti na enem kolesu navkreber.

Pred pet sto leti pa je poskrbel za presenečenje v svetu neki Marcus Peterson, ki se je pokazal ljudem na velikem kolesu, katerega je pogajal s pedalom, zadaj pa je bilo pritrjeno še eno, mnogo manjše kolo. To je bil vsekakor že pravi "bicikl", ki ga pa moremo danes občasno videti samo še po muzejih ali pa na kakšni kolesarski svečanosti v Nemčiji in Švici.

Pred tem kolesom so že nekateri poizkusili napraviti podobno prevozno sredstvo, vendar pa kakor se vidi, brezuspešno; 1693. leta je mehanik Dekano izdelal svojevrstno kolo iz lesa, ki pa se je premikalo na podoban način kakor današnja "trotneta", z upiranjem nog na tla. Tako kolo je bilo zelo neprimerno in z njim ni bilo moči voziti.

Pozneje se je ta "bedasti stroj" izpopolnjeval in to v teku preteklega stoletja do tolike mere, da ga je bilo možno tudi praktično uporabiti. Današnja kolesa se izpopolnjujejo edino v tem, da imajo za pogonsko sredstvo motor, vendar bodi ostala tudi za naprej v uporabi kot prevozno in športno sredstvo.

Pri nas so kolesa silno priljubljena in jih lahko smatramo za nekako ljudsko vozilo. Še bolj razširjena so n. pr. na Holandskem in Danskem.

Italijansko cesarstvo

Italija meri 310,190 kv. kilometrov in ima krog 43 milijonov prebivalcev. V Evropi imajo Italijani tudi še Albanijo in Dekanez (to je otočje v Egejskem morju). Afriška posest pa meri 3,481,590 kv. kilometrov in šteje krog 8,447,050 prebivalcev. Sem spadajo Abesinija s krog enega milijona kv. kilometrov površine in 5,300,000 prebivalcev, Eritreja 221,000 kv. kilometrov površine in en milijon prebivalcev, Somalija 702,000 kv. kilometrov površine in 1,300,000 prebivalcev in Libija z en milijon 773,952 kv. kilometrov površine in z 839,500 prebivalci. Tako približno izgleda italijansko cesarstvo v številkah.

IZ DOMOVINE

—Pod vlak je skočil. Nedavno so med Mednom in Št. Vidom našli močno razmesarjeno moško truplo. Neznanec je imel zmečkan glavo in noge odrezane nad kolonom. Pa tudi po vsem ostalem telesu je bil hudo razmesarjen. Orožniki iz Št. Vida so zadevo preiskali in dognali, da gre za samomor. Truplo je ležalo tako, da je bilo že na prvi pogled jasno, da je neznanec legel počez čez tir in tako ležal pričakal brzega vlaka. Kmalu so spoznali v obupanu brivskega mojstra Adolfa Zupančičevega iz Ljubljane. Nesrečni Adolf Zupančič je štel 32 let in je vodil v Ljubljani samostojno brivnico. Zadnje čase je bil videti močno zagrenjen, najbrže zaradi hudih gmočnih razmer, ki so ga naposled tudi dovedle v prostovoljno smrt.

—Tudi jugoslovanski rjavi premog je dobil svoje odjemalce, namreč v Italiji. —Tam so izvedli številne poskuse z jugoslovanskim rjavim premogom in ugotovili, da je zelo uporaben za kurjavo in za kemično predelovanje in da bo dober nadomestek za premog, kateri je izostal zaradi prenehanja izvoza iz Anglije. Drugi važni razlog pa leži v nizki ceni, po kateri bo Italija rjavi premog dobivala iz naše države. Večino boljšega premoga pa dobi Italija iz Nemčije, nekaj malega pa tudi iz naše

države.

—Celje, sept. 1940. — Iz obšolske doline poročajo, da je prišlo do družinske žaloigre v družini Završkovih v vasi Kaštel pri Zlataru. V imenovan družini že delj časa ni bilo zastopnosti. Med 66-letnim očim Milanom Završkom in 37-letnim pastorkom Gabrijelom Knavsom je prišlo pogostokrat do preprirov. Na dvorišču mlinarja sta se usodnega dne sprla zaradi moke. Knavs je pograbil sekuro in hotel napasti očima, toda prisotni so mu nakano preprečili. Tedaj pa je stari Završek že potegnil samokres in oddal tri strele proti Knvasu. Zadel ga je v prsa in ubil. Starec se je takoj zavedel strašnega dejanja in se je od groze sesedel.

—Nastopanje oblasti proti verižnikom je v vsej državi že zavzelo večji obseg in posvečajo časopisi temu pojavu veliko pozornost. Tako so v Skopju naredili preiskavo pri tamkajšnji tovarni mila in zaplenili vagon svinjske masti. Tovarna ni masti rabila edino za izdelovanje mila, temveč tudi za prodajo svojim strankam. Zanimivo pa je bilo, da je tovarna nehala prodajati mast strankam prav tedaj, ko se je v mestu začelo pojavljati pomanjkanje masti. Policija je brž preiskala tovarno in našla cel vagon pripravljene masti. Blago je bilo zaplenjeno, tovarnar pa se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Podobno se je zgodilo tudi veletrgovcu z mastjo Gjorgju Langsfelderju v Pančevu. Tudi ta je imel vagon masti, pa je ni dal v prodajo. O blagodejnih posledicah ostrih nastopov oblasti pa poročajo iz Dalmacije. Na trgu se je pojavilo mnogo blaga, ki ga je prej primanjkovalo, pa ga tudi v zadnjih dneh ni nič prispelo v kraje. Skrivalcu so se zbili interncij in kazni in so brž prinesli svoje blago v prodajo.

MALI OGLASI

Stanovanje se odda

obstoječe iz 5 čednih sob, kopalnica, furnež, na 6811 Edna Ave. (281)

V najem

se da opremljena soba, poštenemu fantu, ki dela. Vprašajte na 1105 E. 71. St. (no 26,28,30)

ALL WOOL

OVERCOATS TOPCOATS

IN ALL \$16.⁹⁵ UP

STYLES

Made in Our Own Shop

Suits, Topcoats, Overcoats

Made to Order 22.50

BRAZIS BROS. CLOTHES

6905 Superior Ave.

6122 St. Clair Ave.

15602 Waterloo Rd.

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

KEnmore 2237-M

EDINA SLOVENSKEGA IZDELAVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

Vsak petek serviramo ribjo pečenko

ENdickott 9359

6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

RE-NU AUTO BODY CO.

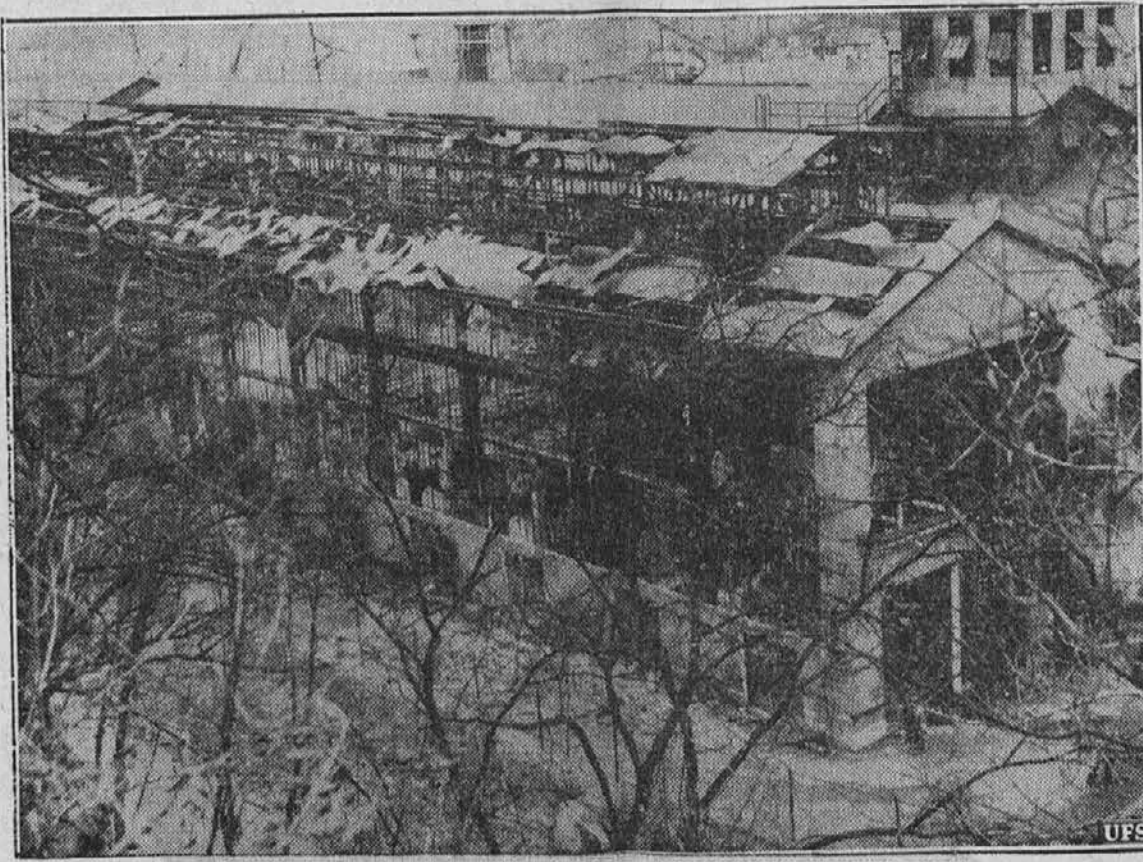
878 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

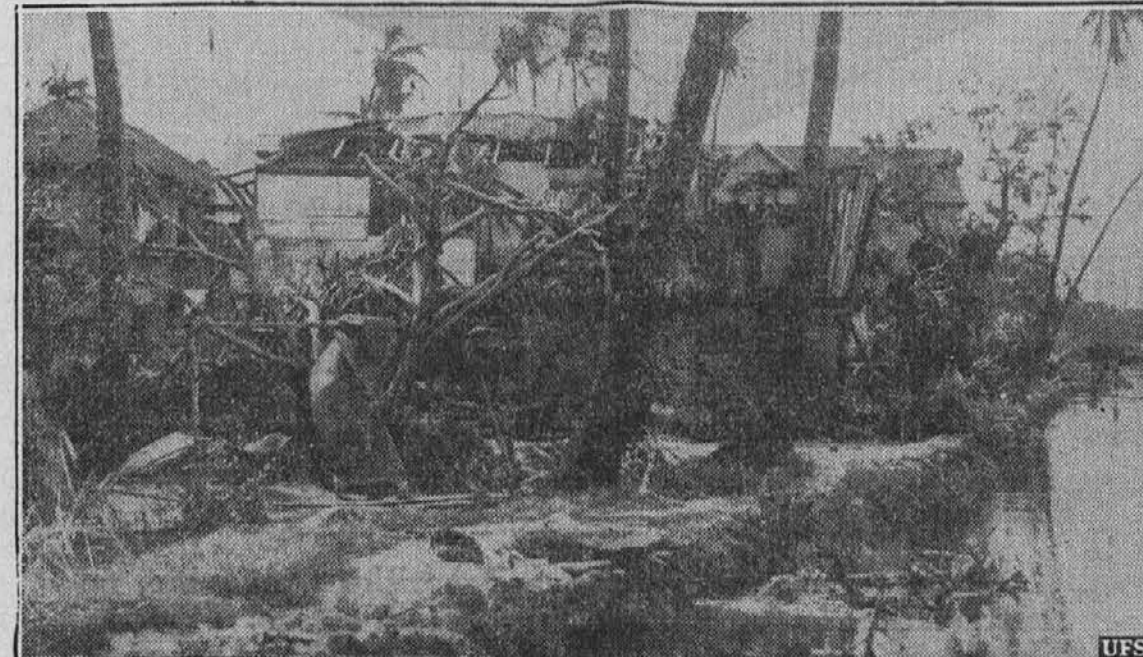
Popravljamo body in fenderje. Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEC

GLenville 3830.

V Bridgeville, Pa. je bila velika razstrelba v American Cyanamid and Chemical Corp. Slika nam kaže razdejano poslopje in škoda je cenjena na \$250,000. To je že tretja misteriozna razstrelba tekom enega tedna. Dva moža sta bila laško ranjena.

Otok Guam v Pacifiku je bil silno prizadet po hudem tajfunu, ki je tam pred kratkim divjal. K sreči ni bilo človeških žrtev. Kljub temu pa bo potreba pomoči in prošnja na Rdeči križ se glasi za \$50,000 v pomoč brezdomcem.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

"Več kot polovico Aarhammarja je prodal sestrin v Reinu, takrat, ko se je pripravljala, da pobegne s teboj za mejo." — Ulf se je nasmehnil — "ali zastaviš — to je pri Erlendu isto. Brez vojne davka — vsi davki tlačijo Auduna, kmeta na tistem dvoru, ki bi se moral zdaj imenovati tvoj."

"Ali ne bi mogel dobiti od samostana njive v najem?" je vprašala Kristina.

"Ima jih njegov sosed, samostanski najemnik," je rekel Ulf. "Najemniki težko živijo, kadar se posestva tako razkosavajo, kakor to dela Erlend."

Kristina je molčala. Še predbro je to vedela.

"Erlend je hiter," je nadaljeval Ulf, "kadar treba množiti rodbino in manjšati posestvo."

Ko Kristina ni odgovorila, je spet rekel:

"Kmalu boš imela mnogo otrok, Kristina Lavransova."

"Še zmerom nobenega, ki bi ga hotela izgubiti," je odvrnila in glas se ji je malo tresel.

"Za Gauteja se le nič ne boj — sčasoma si bo že še opomogel," je pripomnil Ulf.

"Kakor Bog hoče — ampak težko je čakati."

Zaslišal je v materinem glasu pritaženo strast in neke ne navadna onemoglost se je polastila črnega temnega moža.

"Tako malo prida je vse skupaj, Kristina — marsikaj si doseglja tu na Husabyju, če pa Erlend zdaj kani prežati zunaj na morju z dvema ladjama — nič kaj preveč ne verjamem, da se bo na severu pomirilo, in tvoj mož je tako malo prebrisan, ne zna se okoristiti s tem, kar je pridobil zadnji dve leti. Slaba leta smo imeli — ti pa si venomer boleha. Če pojde tako naprej, bo tebe, mlado ženo, nazadnje vendarle strlo. Pomagal sem ti tu na dvoru, kolikor sem mogel — ampak to — Erlendova nespamet —"

"Da, Bog ve," ga je prekinila, "da si bil vselej naš najboljši sorodnik, Ulf, prijatelj moj, in nikdar se ti ne bom mogla izkazati hvaležno ali ti povrniti —"

Ulf je vstal, prižgal na ognjišču svečo, jo nataknil na svečnik na mizi in tamkaj obstal, obrnjen s hrbtom proti gospodinjji. Kristina je bila pri zadnjih besedah spustila roke v naročje — zdaj pa je spet začela navijati prejo in z nogo poganjati zibko.

"Ali ne bi mogla sporočiti svojim ljudem?" je tiho vprašal Ulf. "Tako da bi v jeseni, ko te pride mati obiskat, prišel tudi Lavrans sem gori?"

"Nisem namerjala nadlegovati mater v jeseni. Stara se počasi — in jaz imam le prepo-gosto težke ure, ne morem vselej molodovati, naj mi pomaga —" nasmehnila se je nekoliko prisiljeno.

"To pot pa le stori to," je odgovoril Ulf. "In očeta prosim, naj pride z njo — da ga boš v teh stvareh mogla vprašati za svet —"

"V teh stvareh ne maram prositi očeta za svet," je rekla tiho in odločno.

"In Gunnulfa?" je vprašal Ulf čez nekaj časa. "Ali ne bi mogla z njim spregovoriti kakšno besedo?"

"Ne spodobi se, da bi ga zdaj vznemirjala s takimi stvarmi," je odvrnila Kristina kot poprej.

"Morda zato, ker je stopil v samostan?" se je porogljivo zasmejal Ulf. "Še nikdar nisem opazil, da bi se menihi manj razumeli na oskrbovanje pose-

stev kakor drugi ljudje."

"Če ne maraš sveta od nikoder, moraš sama spregovoriti z Erlendom, Kristina," je dejal, ko ni odgovorila. "Pomisliti na si-nove, Kristina!"

Kristina je dolgo sedela tiho.

"Ti, Ulf, ki si tako dober z najinimi otroki," je končno rekla. "Meni bi se zdelo pametneje, ako bi se oženil in skrbel za svoje lastne zadeve — kot pa da hodiš tukaj okrog in se — mučiš — z Erlendovimi — in mojimi težavami."

Ulf se je okrenil k ženi. Oklepal se je z rokami roba mize za seboj in zrl v Kristino Lavransovo. Bila je še vedno gibka in vitka in lepa, ko je tako sedela pred njim. Imela je obleko iz temnega, doma barvanega volnega blaga, tihi, blede obraz pa ji je obdajala ruta iz tenkega, mehkega platna. Pas, na katerem je visel šop ključev, je bil posejan z drobnimi srebrnimi rožami. Na prsih sta se lesketali dve verižici s križcem. Večjega, na pozlačeni verižici, ki ji je segala skoraj do pasu, je bila dobila od očeta. Zgoraj pa je visela tenka srebrna verižica z majhnim križcem, ki ga je bil poslal svoji mačehi Orm, s prošnjo, naj ga zmerom nosi.

Po vsakem porodu je bila do-slej še vedno vstala enako lepa — samo malo bolj tiha, z nekoliko težjo odgovornostjo na mladih ramenih. Lica malce ožja, oči nekoliko temnejše in resnejše pod širokim belim čelom, ustne malo manj rdeče in polne. A če pojde tako dalje, bo gotovo izgubila svojo ljubkost, še preden bo minilo kdo ve kaj let —

"Ali ne misliš, Ulf, da bi imel lepše, če bi se naselil na svojem lastnem dvoru?" je spet začela.

"Dokupil si še nekaj zemlje v Skjoldvirkstadu, mi je pravil Erlend — kmalu bo pol dvora tvojega. In Izak ima enega samega otroka — Aaze je lepa in prijazna — žena, da malo takih — in videti je, da te ima rada —"

"Pa je vendar ne maram, če bi se moral oženiti z njo," se je možak surovo zarežal in se zraven zasmejal. "Sicer pa je Aaze Izakova predobra, da —" glas se mu je prelomil. "Nikoli nisem imel očeta, ampak le rednika, Kristina — in mislim, da mi je že tako usojeno, da tudi otrok ne bom imel drugačnih kot re-jence."

"Bom pa prosila Devico Marijo, da bi ti bila sreča bolj mila, sorodnik."

"Pa tudi kdo ve kako mlad nisem več. Trideset in pet zim, Kristina —" se je zasmejal. "Malo manjka, pa bi bil lahko tvoj oče —"

"Tedad bi bil moral že pregrešno zgodaj pričeti," je odgovorila Kristina, trudila se je, da bi ji glas zvenel lagodno in vedro.

"Ali še ne greš spat?" je takoj nato vprašal Ulf.

"Kajpada, kmalu — a ti si gotovo truden, Ulf — moral bi k počitku."

Možak ji je tiho voščil lahko noč in odšel iz sobe.

Kristina je vzela svečnik z mize in obsvetila v pregradku speča dečka. Bjorgulf ni imel zalepljenih oči — Bog bodi zahvaljen. Vreme je bilo zdaj nekaj časa lepo. Kakor hitro je veter malo ostreje zapihal, ali pa se je vreme toliko poslabšalo, da so morali otroci ostajati v hiši pri ognju, so se mu oči začele solziti. Dolgo je tako stala in ogledovala otroka. Nato se je sklonila nad Gautejem v zibelki.

Nekoč so bili živi kot mladi ptički, vsi njeni trije sinovi — dokler ni bila preteklo poletje prišla v doline tista kuga. Škr-latica — pobrala je otroke po dvorih krog in krog fjorda, da se je človeku sree trgalo, ko je moral vse to gledati in poslušati. Kristini so ostali vsi — vsi njeni —

Pet dni in pet noči je bila pre-sedela pri postelji ob južni ste-ni, kjer so ležali vsi trije z rde-čimi pegami po vsem životu in z bolnimi, ščemečimi očmi — njih-ova telesa so bila razbeljena. Sedela je pri njih, držala roke pod odejo in trepljala Bjorgulfa

in na visoko, visoko kopito svetlo srebrno mu bomo podkevo dali.

In za kralja konjička bomo podkovali

pa na rožno svetlo kopito čisto zlato mu bomo podkevo dali.

Bjorgulf je bil najmanj bolan, toda najbolj nemiren. Če je le za hip prenehala s petjem, je že hotel vreči odejo s sebe. Gaute, šele deset mesecev star — je bil tak revček, da je mislila, da ne ostane pri življenju. Ležal ji je na prsih, zavrt v odeje in kožu-he in še toliko moči ni imel, da bi sesal. Z eno roko ga je drža-la, z drugo pa je trepljala Bjor-gulfa po podplatih.

Kdaj pa kdaj, če je nanese-lo, da so vsi trije za kratek čas zas-pali, je legla Kristina k njim na rob postelje, kar oblečena. Erlend je prihajal in odhajal in z zmedenimi očmi ogledoval svoje tri sinčke. Poskušal jim je kaj zapeti, toda očetovega glasu jim še mar ni bilo — mati je morala peti, čeprav ni imela glasu.

Prihajale so dekle in prigovar-jale gospodinjji, naj misli nase, možki so povpraševali, kako in kaj. Orm je poskušal bratcem kaj zaigrati. Hčerko je bil Erlend na Kristinin svet poslal v Osterdal, Orm pa je hotel osta-ti na Husabyju — češ, da je tu-di že odrasel. Sira Eiliv je sedel ob otroški postelji, če ni bil oko-li pri bolnikih. Duhovnik je od skrbi in žalosti zgubil vso toľščo, ki si jo je bil nabral na Husa-byju — hudo ga je pretreslo, ko je videl umirati toliko lepih otrok. Tudi nekaj odraslih je umrlo.

Potem pa so bili nekega več-er vsi otroci toliko boljši, da je Kristina možu obljubila, da se bo zvečer slekla in legla v poste-ljo — Erlend se je ponudil, da bo bedel skupaj z deklami in jo poklical, ako bi bilo treba. Toda pri večerji je opazila, da ima Orm žareče rdečo glavo — oči so se mu svetile od vročice. Tr-dil je, da mu nič ni — nenadoma pa je planil pokonci in stekel ven. Ko sta Erlend in Kristina stopila za njim, je stal na dvo-rišču in bruhal.

Erlend je dečka objel.

"Orm — sin — ali si bolan?"

"Glava me tako boli," je poto-žil deček in težko spustil glavo očetu na ramo.

In tako sta vso noč prečula pri Ormu. Skoraj ves čas je le-žal in bedel — kričal in klatil krog sebe s svojimi dolgimi ro-kami, kakor da bi videl strašne reči. Njegovih besed pa nista mogla razumeti.

Zjutraj se je Kristina zgrudi-la. Pokazalo se je, da je spet noseča; zdaj ji je zelo trda pre-dla in nekaj časa je ležala sko-rajda kakor pogreznjena v smrt-

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

po podplatih, pri tem pa je pela in pela, dokler njen tenki glas ni bil le še hripavo šepetanje.

Za viteza konjička bomo podkovali in na visoko, visoko kopito trdno železno mu bomo podkevo dali.

Za vojvodo konjička bomo podkovali in na visoko, visoko kopito svetlo srebrno mu bomo podkevo dali.

In za kralja konjička bomo podkovali pa na rožno svetlo kopito čisto zlato mu bomo podkevo dali.

Bjorgulf je bil najmanj bolan, toda najbolj nemiren. Če je le za hip prenehala s petjem, je že hotel vreči odejo s sebe. Gaute, šele deset mesecev star — je bil tak revček, da je mislila, da ne ostane pri življenju. Ležal ji je na prsih, zavrt v odeje in kožu-he in še toliko moči ni imel, da bi sesal. Z eno roko ga je drža-la, z drugo pa je trepljala Bjor-gulfa po podplatih.

Kdaj pa kdaj, če je nanese-lo, da so vsi trije za kratek čas zas-pali, je legla Kristina k njim na rob postelje, kar oblečena. Erlend je prihajal in odhajal in z zmedenimi očmi ogledoval svoje tri sinčke. Poskušal jim je kaj zapeti, toda očetovega glasu jim še mar ni bilo — mati je morala peti, čeprav ni imela glasu.

Prihajale so dekle in prigovar-jale gospodinjji, naj misli nase, možki so povpraševali, kako in kaj. Orm je poskušal bratcem kaj zaigrati. Hčerko je bil Erlend na Kristinin svet poslal v Osterdal, Orm pa je hotel osta-ti na Husabyju — češ, da je tu-di že odrasel. Sira Eiliv je sedel ob otroški postelji, če ni bil oko-li pri bolnikih. Duhovnik je od skrbi in žalosti zgubil vso toľščo, ki si jo je bil nabral na Husa-byju — hudo ga je pretreslo, ko je videl umirati toliko lepih otrok. Tudi nekaj odraslih je umrlo.

Potem pa so bili nekega več-er vsi otroci toliko boljši, da je Kristina možu obljubila, da se bo zvečer slekla in legla v poste-ljo — Erlend se je ponudil, da bo bedel skupaj z deklami in jo poklical, ako bi bilo treba. Toda pri večerji je opazila, da ima Orm žareče rdečo glavo — oči so se mu svetile od vročice. Tr-dil je, da mu nič ni — nenadoma pa je planil pokonci in stekel ven. Ko sta Erlend in Kristina stopila za njim, je stal na dvo-rišču in bruhal.

Erlend je dečka objel.

"Orm — sin — ali si bolan?"

"Glava me tako boli," je poto-žil deček in težko spustil glavo očetu na ramo.

In tako sta vso noč prečula pri Ormu. Skoraj ves čas je le-žal in bedel — kričal in klatil krog sebe s svojimi dolgimi ro-kami, kakor da bi videl strašne reči. Njegovih besed pa nista mogla razumeti.

Zjutraj se je Kristina zgrudi-la. Pokazalo se je, da je spet noseča; zdaj ji je zelo trda pre-dla in nekaj časa je ležala sko-rajda kakor pogreznjena v smrt-

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Potem pa so bili nekega več-er vsi otroci toliko boljši, da je Kristina možu obljubila, da se bo zvečer slekla in legla v poste-ljo — Erlend se je ponudil, da bo bedel skupaj z deklami in jo poklical, ako bi bilo treba. Toda pri večerji je opazila, da ima Orm žareče rdečo glavo — oči so se mu svetile od vročice. Tr-dil je, da mu nič ni — nenadoma pa je planil pokonci in stekel ven. Ko sta Erlend in Kristina stopila za njim, je stal na dvo-rišču in bruhal.

Erlend je dečka objel.

"Orm — sin — ali si bolan?"

"Glava me tako boli," je poto-žil deček in težko spustil glavo očetu na ramo.

In tako sta vso noč prečula pri Ormu. Skoraj ves čas je le-žal in bedel — kričal in klatil krog sebe s svojimi dolgimi ro-kami, kakor da bi videl strašne reči. Njegovih besed pa nista mogla razumeti.

Zjutraj se je Kristina zgrudi-la. Pokazalo se je, da je spet noseča; zdaj ji je zelo trda pre-dla in nekaj časa je ležala sko-rajda kakor pogreznjena v smrt-

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter raziskujejo, če bi bil kje mogoče kdo zajet med razvalinami. Slika je poslana iz Londona.

Reševalci se po lestvah vzpenjajo v gornja nadstropja od bomb poškodovanih hiš ter razisk